

Relleu sense intriga a la presidència russa

Aquest diumenge 2 de març els russos acudiran a les urnes per triar un nou president entre quatre candidats. No s'hi esperen sorpreses: els comicis es veuen com una transferència del càrrec de cap d'estat de mans de Vladímir Putin al seu successor Dimitri Medvedev, que actualment és vice-primer ministre primer del govern i president del consell de directors de Gazprom, el monopoli estatal rus del gas. Segons les enquestes de principi d'aquest mes del Centre d'Estudis de l'Opinió Pública (sempre pregunten als electors qui votarien si les eleccions fossin el diumenge següent), un 62% dels enquestats votarien Medvedev. Valeri Fiódorov, director d'aquest centre, s'atreveix a fer la previsió –basant-se en diverses enquestes i en l'observació del comportament electoral– que més d'un 74% dels electors votaran Medvedev. Segons aquest sociòleg, el factor més important que explica la gran acceptació popular de Medvedev és que sigui el candidat de Putin.

Les eleccions legislatives del 2 de desembre passat eren envoltades de més intriga, perquè encara no se sabia qui seria el successor de Putin, no quedava completament clar quins partits superarien la barrera del 7% per entrar a la Duma (la cambra baixa del parlament rus) i es va exercir una forta pressió contra els partits liberals. També tenien més interès, perquè el fet que el president actual decidís d'encapçalar la llista del partit oficialista Rússia Unida va convertir els comicis en una mena de referèndum o de vot de confiança a Putin. Deu dies després de les eleccions, Putin va resoldre la intriga més gran de la política russa quan va anunciar el seu suport a la candidatura presidencial de Medvedev, que volien presentar els partits Rússia Unida, Rússia Justa, el Partit Agrari i la Força Cívica (aquests dos darrers, sense representació parlamentària).

El successor va demanar al succeït que fos primer ministre del nou govern, i al cap d'uns quants dies Putin va acceptar-ho. A molts analistes els costa

El diumenge 2 de març hi haurà eleccions presidencials a Rússia, però a hores d'ara ja se'n sap el resultat. Aquests darrers anys, el president Vladímir Putin ha anat modelant el sistema polític rus per tal que ara el seu candidat, Dimitri Medvedev, no tingui cap dificultat per a ser elegit.

El candidat oficial a la presidència de Rússia, Dimitri Medvedev, somriu amb complicitat a l'actual president rus, Vladímir Putin, durant la inauguració d'un centre esportiu a Penza, a 700 quilòmetres de Moscou, el 23 de gener passat.

Costa de creure que Putin, que ha dit que no hi hauria redistribució de competències entre el president i el cap de govern, passi a un segon pla

de creure que Putin, que ha dit que no hi hauria redistribució de competències entre el president i el cap de govern, passi a un segon pla. A la darrera gran conferència de premsa com a cap del Kremlin, el 14 de febrer, Putin, disposat a ser primer ministre, va dir “que no és hora de plorar perquè s’acaba el temps de treballar en qualitat de president, sinó que cal alegrar-se que hi hagi possibilitats de continuar servint el país en qualitat d’una altra cosa”.

Oposició amb dificultats. Resolta la intriga successòria, només calia acabar d’aplanar el camí a la presidència. Al desembre es van començar a promoure les candidatures independents, que necessiten un grup de suport inicial de 500 persones com a primer pas per a ser registrades. Aquest va ser el primer entrecanvi insalvable per a candidats opositors com Garri Kaspàrov, l’ex-campió mundial d’escacs que ara encapçala la plataforma d’oposició L’Altra Rússia. Kaspàrov, en veient la impossibilitat de trobar local per fer aquesta primera reunió, va abandonar la cursa.

El candidat que hauria pogut representar l’oposició liberal que va arribar més lluny va ser Mikhaïl Kasiànov, primer ministre durant el primer govern de Putin. Va reunir i registrar el grup inicial i va presentar 2 milions de signatures de suport per a avalar la candidatura. Tanmateix, la Comissió Electoral Central russa es va negar a registrar Kasiànov com a candidat al·legant que més d’un 13% de les signatures eren invàlides i, segons la llei, només ho poden ser un 5%. Oposició i analistes van qualificar de política la decisió d’apartar Kasiànov de la cursa presidencial per no donar-li accés als mitjans de comunicació durant la cursa electoral.

Andrei Bogdànov, maçó i líder del Partit Demòcrata, una petita formació a favor de la integració de Rússia a les estructures europees, és l’únic candi-

dat independent que va superar tots els obstacles i es pot presentar a les eleccions. Les enquestes li donen un 1% de la intenció de vot. Els polítics liberals veuen en Bogdànov un personatge desconegut pel gran públic, una figura dòcil que, en cas que els altres dos candidats es retiressin, garantiria les eleccions.

D’una altra banda, als dos candidats de partits amb representació parlamentària els era més fàcil que el seu nom arribés a la papereta electoral perquè no havien d’aplegar ni el grup inicial de suport ni els 2 milions de signatures. Guennadi Ziugànov, el candidat comunista i actualment diputat a la Duma, ja ha participat dues vegades a la cursa electoral: el 1996, quan va ser derrotat a la segona volta per Borís Ieltsin, i el 2000, l’any en què Putin va guanyar a la primera volta. Els comunistes van amenaçar de retirar el seu candidat si era clar que només havien de fer de decorat per a ascendir a cap d’estat el delfí de Putin. Al seu torn, el populista Vladímir Jirinovski, líder del Partit Liberal Demòcrata de Rússia, ultranacionalista, s’ha presentat tres vegades als comicis presidencials: el 1991, el 1996 i el 2000. Actualment és diputat i un dels vice-presidents de la Duma.

Sense cara a cara. La llei electoral russa destina unes determinades quotes de pantalla a les televisions estatals durant les quatre setmanes prèvies a les eleccions i uns espais electorals en què els candidats discuteixen i responen preguntes sobre els seus programes. Però Medvedev no participa en aquests cara a cara perquè, segons que va

dir, “està molt enfeinat amb les seves tasques al govern”. D’aquesta manera els altres tres candidats, cap dels quals –segons les enquestes– no obtindrà més d’un 10% dels vots, s’enfronten per discutir i explicar com serà Rússia si guanyen les eleccions.

Medvedev és el responsable dels *projectes nacionals* (uns programes per a desenvolupar l’educació, la sanitat, l’habitatge i l’agricultura) i, abans que se sabés que seria el delfí de Putin, les televisions federals ja li havien anat creant la imatge d’un polític proper al poble que recorria les regions de Rússia. Pels canvis que feia Putin de les fitxes del tauler i per la presència als mitjans de comunicació, els analistes veien clar que el successor seria o Medvedev o Serguei Ivanov, l’altre vice-primer ministre primer i ex-ministre de Defensa.

Segons un estudi del Centre de Periodisme en Situacions Extremes, que ha analitzat la quota de pantalla a tres televisions federals públiques i a dues de privades durant tres setmanes del mes passat, Medvedev ja ocupa més minuts que Putin als informatius de màxima audiència. Els comicis de diumenge no seran reconeguts per l’Organització per a la Seguretat i Cooperació a Europa, que s’ha negat a enviar les seves missions d’observadors de l’Institut per a les Institucions Democràtiques i Drets Humans i de l’Assemblea Parlamentària, com a resposta a les traves que hi posava Moscou. Segons Putin, de cara a l’OSCE Rússia “compleix totes les obligacions” i “no permetrà que ens imposin cap condició des de fora”. L’ODIHR ja no va supervisar les eleccions legislatives del desembre, però sí que ho van fer les assemblees parlamentàries, tant de l’OSCE com del Consell d’Europa, que, en un comunicat conjunt, les van qualificar de “no lliures i no justes”.

Natàlia Boronat
Moscou

Els comunistes van amenaçar de retirar el seu candidat si era clar que només havien de fer de decorat per a ascendir a cap d’estat el delfí de Putin